

**LETONIKAS VII KONGRESA
PROGRAMMA**

Saturs

Kongresa plenārsēde Daugavpilī 26. oktobrī	
<i>Latgale un latgalistika humanitāro zinātņu skatījumā</i>	3
Letonikas VII kongresa sekciju programmas	
Projekts Nr. 1. Latvijas simts gadi: integratīvs skatījums uz vēsturi, valodu un kultūru (starptautiskajā kontekstā)	5
Projekts Nr. 2. Latvijas vēsture: kultūrvēsturiskā vide un sociālpolitiskās norises Baltijas jūras reģiona kontekstā	6
Projekts Nr. 3. Latviešu valodas pētījumi 21. gadsimta zinātnes kontekstā	8
Projekts Nr. 4. Kultūra un identitātes Latvijā: mantojums un mūsdienu prakse	10
Projekts Nr. 5. Latvijas arhitektūras un mākslas mantojuma identifikācija un aktualizācija	13
Projekts Nr. 6. Vērtību aspekti Letonikā	15
Letonikas VII kongresa sekcija Liepājā	
<i>Piemares ļaudis un likteņi</i>	20
<i>Diasporas lasāmgrāmata</i> . Latviešu gramatika un literatūras vēsture mūsdienu starpkultūru komunikācijā	24
Krišjāņa Barona konference 2017	25
Kongresa plenārsēde Rīgā 3. novembrī	
Valsts pētījumu programmas "Letonika" projektu vadītāju pārskati	27

LETONIKAS VII KONGRESA ATKLĀŠANAS PLENĀRSĒDES PROGRAMMA

26. oktobrī

Norises vieta: Daugavpils Universitāte, Vienības iela 13, Daugavpils¹
10.00–11.00 Dalībnieku reģistrācija, rīta kafija
11.00–12.00 Kongresa atklāšana

Uzrunas

Arvids Barševskis, Daugavpils Universitātes rektors

Ojārs Spārītis, Latvijas Zinātņu akadēmijas prezidents

Dace Melbārde, Latvijas Republikas kultūras ministre

Alberts Sarkanis, Latvijas Republikas ārkārtējais un pilnvarotais vēstnieks Čehijā

Edmunds Teirumnieks, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas rektors

12.00–13.30 Ziņojumi², I daļa.

Vada **Ilga Jansone, Tālav Jundzis**

Henrihs Soms. Latgale ceļā uz Latvijas valsti: 1917. gada diskusijas par novada nākotni

Andris Priede. Latgales klēra sociāli politiskā orientācija XX gs. sākumā Rēzeknes kongresa priekšvakarā

Jānis Streičs. 1958. gada Latgales kultūras nedēļas politiskie zemteksti

Raita Karnīte. Latgales ekonomiskais potenciāls

Janīna Kursīte. Latgales daudzveidīgā kultūrbagātība laika un telpas perspektīvā

Ella Buceniece. Filozofi un intelektuālā atmoda Latvijā: no Latgales nākušie

Ojārs Spārītis. Gleznotājs Miervaldis Ķemers – I Pasaules kara bēglis Sibīrijā – mācītājs Jaunlatgalē – Vilhelma Purviša skolnieks

Jānis Krastiņš. Latgales arhitektūras pērles

- 13.30–14.30 Pusdienu pārtraukums
- 14.30–16.00 Ziņojumi, II daļa.
Vada **Maija Kūle, Tālavas Jundzis**
- Dagmāra Beitnere-Le Galla.** Kas Latgale Latvijai: kultūrvēsturiska skice par pašizpratni un piederību
- Ilga Šuplinska, Lidija Leikuma.** Būtiskākie rezultāti un izaicinājumi latgalistikā (2008–2017)
- Anna StafECKa.** Latviešu valoda Latgalē: ieskats vēsturē
- Ina DruviEte.** Latviešu valoda Latgalē multilingvisma un valodu konkurences apstākļos
- Alberts Sarkanis.** Par izloksni, dialektu, valodu un identitāti sociālpolitiskā aspektā
- Maija Burima.** Literatūra Latgalē: reģionālās rakstniecības pilāri
- Ausma Cimdiņa.** Latgaliešu literatūra un latviešu literatūra: kopnacionālais un diskursu robežas
- Sandra Meškova.** Atmiņu stāstījuma īpatnības Anitas Liepas darbos
- 16.00–17.30 Jautājumi, atbildes, komentāri un diskusijas
- 17.30–19.00 Noslēguma diskusija pie vīna glāzes

¹ Izbraukšana uz Daugavpili no Rīgas plkst. 6.45 (pulcēšanās no 6.30 pie LZA augstceltnes), atgriešanās Rīgā līdz 23:00. Pieteikšanās līdz 15. oktobrim LZA BSPC: bspc@lza.lv vai pa tālr: 67227555

² Kongresa plenārsēdes ziņojumi tiks publicēti *LZA Vēstu* speciālizlaidumā.

LETONIKAS VII KONGRESA SEKCIJU SĒŽU PROGRAMMAS

Projekts Nr. 1.

Latvijas simts gadi: integratīvs skatījums uz vēsturi, valodu
un kultūru (starptautiskajā kontekstā)

NEPĀRTRAUKTĪBAS DOKTRĪNAS PIEMĒROŠANA BALTIJAS VALSTU KONTEKSTĀ

- Sekciju vada: **Tālav Jundzis**
Norises vieta: Latvijas Universitātes Juridiskā fakultāte, Konferenču zāle, I stāvs,
Raiņa bulvāris 19, Rīga
Norises laiks: 2. novembris
- 14.00–14.30 Uzrunas
Tālav Jundzis, Ainārs Lerhis, Jānis Lazdiņš
- 14.30–16.00 Ziņojumi. Vada **Kristīne Beķere**
Ineta Ziemele. Nepārtrauktības teorijas problēmas
starptautiskajās tiesībās
Tālav Jundzis. Baltijas valstu nepārtrauktības jautājumi ANO
Eduards Bruno Deksnis. Diskusijas trimdā par atjaunotas
Latvijas Republikas pārvaldību, 20. gs 50.–60. gadi
Kristīne Beķere. Trimdas politiskās akcijas pārvietoto personu
nometnēs Vācijā
Jānis Pleps. 1944. gada 8. septembra Deklarācijas par Latvijas
valsts atjaunošanu valststiesiskā nozīme
Jānis Lazdiņš. Tiesu nolēmumu ietekme uz īpašumu
denacionalizāciju Latvijā pēc neatkarības atjaunošanas *de facto*
- 16.00–17.00 Diskusija

Latvijas vēsture: kultūrvēsturiskā vide un sociālpolitiskās
norises Baltijas jūras reģiona kontekstā

SOCIĀLPOLITISKĀS NORISES LATVIJAS KULTŪRTELPA

Sekciju vada:	Daina Bleiere
Norises vieta:	LU Humanitāro un sociālo zinātņu pētījumu centra Konferenču zāle, Kalpaka bulvāris 4, Rīga
Norises laiks:	30. oktobris
09.30–10.00	Dalībnieku reģistrācija
10.00–10.30	Ievadvārdi

Ina Druvieta, LU prorektore humanitāro un izglītības zinātņu jomā
Guntis Zemītis, LU LVI direktors, VPP Letonika projekta Nr. 2 vadītājs

Pirmā sēde: Vēstures avoti par Latvijas sociālpolitiskajām norisēm

10.30–10.50	Mārīte Jakovjeva . Kurzemes ev. lut. baznīca un latvieši pēc 16. gs. 2. puses – 18. gs. materiāliem LVVA
10.50–11.10	Muntis Auns . Vaku grāmatas kā demogrāfiskās vēstures avots
11.10–11.30	Anita Čerpinska . Rīgas mastu šķīrotāju un pārcelāju sūdzības Krievijas augstākās varas instancēs, 18. gs. vidus – 19. gs. sākums
11.30–11.50	Daina Bleiere . Franču grupas lieta 1951. gadā: LPSR Valsts drošības ministrijas izmeklētāju metožu atspoguļojums krimināllietās
11.50–12.00	Diskusija
12.00–13.00	Pārtraukums

Otrā sēde: Sociālpolitiskās norises Latvijā 20. gs.

13.00–13.20	Inna Gīle . Pašnāvības Latvijas armijā 1928. gadā
13.20–13.40	Juris Pavlovičs . "Lētais luksuss" 20. gs. 30. gadu 2. puses Latvijas ikdienas dzīvē
13.40–14.00	Edvīns Evarts . Tautas veselība un farmakoloģija Otrā pasaules kara laikā Latvijā 1941–1945

- 14.00–14.20 **Dzintars Ērglis, Arturs Žvinklis.** Padomiskie Ligo svētki (1945–1959)
- 14.20–14.40 **Ineta Lipša.** Ārzemnieki un padomju pilsones: satikšanās vietas Rīgas sociālajā ģeogrāfijā (1956–1963)
- 14.40 Diskusija

SOCIĀLPOLITISKĀS NORISES LATVIJAS KULTŪRTELĀ

(turpinājums)

- Sekciju vada: **Gunita Zariņa**
- Norises vieta: LU Humanitāro un sociālo zinātņu pētījumu centra Konferenču zāle, Kalpaka bulvāris 4, Rīga
- Norises laiks: 31. oktobris

Trešā sēde: Starpetniskās attiecības: teorētiskie aspekti

- 10.00–10.20 **Guntis Gerhards.** Etniskā antropoloģija: realitāte vai mīts?
- 10.20–10.40 **Guntis Zemītis.** Gotu jautājums Latvijas arheoloģijā
- 10.40–11.00 **Ilze Boldāne-Zeļenkova.** Starpetnisko attiecību izpēte etnoloģijā: SIEF 13. kongresa konteksts
- 11.00–11.20 Diskusija

Ceturtnā sēde: Kultūrvēsturiskā mantojuma un vides starpdisciplinārā izpēte

- 11.20–11.40 **Dardega Legzdiņa, Gunita Zariņa, Ilze Loze.** Aboras apmetnes iedzīvotāju senā uztura un apbedījumu hronoloģijas problemātika
- 11.40–12.00 **Normunds Jērums.** Dzelzs rotadatas Tērvetes pilskalnā
- 12.00–12.20 **Elīna Guščika.** Vidējā dzelzs laikmeta lidzenie skeletkapi agrā dzelzs laikmeta uzkalniņu kapulaukos
- 12.20–12.40 **Ieva Pigozne.** Starptautiskās modes ietekmes un daži latviešu līgavu vainagi 19. gadsimtā
- 12.40–13.00 **Anete Karlsons.** Starpetniskie aspekti nemateriālā kultūras mantojuma – krāsaugu lietojuma tradīcijā Latvijā 19. gs. beigās – 20. gs.
- 13.00 Diskusija

Latviešu valodas pētījumi 21. gadsimta zinātnes kontekstā

LATVIEŠU VALODAS PĒTĪJUMI 21. GADSIMTA ZINĀTNES KONTEKSTĀ

Sekciju vada:	Ilga Jansone
Norises vieta:	Latvijas Zinātņu akadēmijas Sēžu zāle, Akadēmijas laukums 1, II stāvs, Rīga
Norises laiks:	2. novembris
9.00–9.30	Reģistrācija
9.30–9.40	Atklāšana

1. sēde. Vada **Ilga Jansone**

09.40–10.00	Anta Trumpa. Atsevišķu tautību nosaukumi latviešu valodas 16., 17. gs. tekstos: latvieši, lietuvieši, krievi
10.00–10.20	Anna Frīdenberga. Vārddarināšanas modeļu salīdzinājums senajos tekstos un mūsdienu latviešu valodā
10.20–10.40	Anna Vulāne. Etimona deminutīvi latviešu valodā: derivatīvi semantiskais aspekts
10.40–11.00	Dace Markus. Sistēmiskums krāsu nominācijā bērnu valodā
11.00–11.30	Kafijas pauze

2. sēde. Vada **Anta Trumpa**

11.30–11.50	Ilze Auziņa, Normunds Grūzītis, Kristīne Levāne-Petrova, Gunta Nešpore-Bērzkalne, Baiba Saulīte. Daudzslāņu valodas resursu kopa teksta semantiskai analīzei un sintēzei latviešu valodā
11.50–12.10	Gunta Nešpore-Bērzkalne, Lauma Pretkalniņa, Laura Rituma, Baiba Saulīte. Sintaktiski marķēts latviešu valodas korpuss
12.10–12.30	Ilga Jansone. Īpatnēji uzvārdi Vidzemē (pēc 1826. g. Vidzemes guberņas dvēseļu revīziju materiāliem)

12.30–12.50 **Jānis Silis.** Jēdziens “tulkojumzinātnes publikācija” kā pamatkritērijs Latvijas autoru teorētisko un lietišķo pētījumu klasifikācijā

12.50–13.50 Pusdienu pārtraukums

3. sēde. Vada **Sanda Rapa**

13.50–14.10 **Vija Požarnova.** Eiropas Savienības un Indijas Republikas valodas politikas raksturīgākās iezīmes

14.10–14.30 **Dace Strelēvica-Ošiņa.** Lībisko lingvonīmu līkloči: par dažiem nosaukumiem un pārpratumiem

14.30–14.50 **Liene Markus-Narvila.** Velna vārdi latviešu valodā

14.50–15.10 **Ilga Migla.** Dažu graudaugu nosaukumi latviešu valodā

15.10–15.40 Kafijas pauze

4. sēde. Vada **Anitra Roze**

15.40–16.00 **Sintija Ķauķīte.** Interpunkcijas stilistisks lietojums prozā un publicistikā: salīdzinošais aspekts

16.00–16.20 **Iveta Pūtele.** Latviešu terminoloģijas iezīmes 20. gs. 20. –30. gados

16.20–16.40 **Agita Kazakeviča.** “Nepilnīga burtene” un “ekscentrības kļūda” jeb Vārdkoptermini “Zinātniskās terminoloģijas vārdnīcā”

16.40–17.00 **Anitra Roze.** “Pokémon Go” spēlētāju vārdi: dzimuma aspekts

Papildu informācija: latv@lza.lv

Kultūra un identitātes Latvijā: mantojums un mūsdienu prakse

LITERATŪRZINĀTNES NOZARES SEKCIJA

Sekciju vada: **Benedikts Kalnačs, Pauls Daija**
Norises vieta: Latvijas Nacionālās bibliotēkas 4. stāva zāle, Mūkusalas iela 3, Rīga
Norises laiks: 1. novembris
10.00–10.10 leadvārdi

1. sēde. Vada **Eva Eglāja-Kristone**

10.10–10.30 **Jānis Ozoliņš.** Naratoloģijas sākotne Latvijā 20. gs. 80. gados: Harija Hirša un Bronislava Tabūna prozas teorijas izvērtējums
10.30–10.50 **Signe Raudive.** Sociālistiskā reālisma uzstādījumu reprezentācija latviešu padomju jauno autoru darbos (1945–1956)
10.50–11.10 **Madara Eversone.** Personību loma Rakstnieku Savienībā (1940–1944): Jānis Niedre
11.10–11.30 **Anita Rožkalne.** Ģeogrāfiskā un mentālā telpa Gundegas Repšes prozā
11.30–11.50 Diskusija
11.50–12.20 Kafijas pauze

2. sēde. Vada **Artis Ostups**

12.20–12.40 **Gundega Grīnuma.** Lozanna Aspazijas un Raiņa paralēlajās biogrāfijās
12.40–13.00 **Viktors Hausmanis.** Radošās personības atspulgs Anšlava Eglīša vēstulēs
13.00–13.20 **Inguna Daukste-Silasproģe.** Kārļa Skalbes bēgļa ceļš uz Zviedriju: no individuāla pārdzīvojuma līdz kolektīvām atmiņām
13.20–13.40 **Ieva E. Kalniņa.** Neiepazītā Veronika Strēlerte: bērnības atmiņu tēlojumi
13.40–14.00 Diskusija

14.00–15.00 Pusdienu pauze

3. sēde. Vada **Madara Eversone**

15.00–15.20 **Māra Grudule.** Latviešu senākā perioda literatūras vēstures recepcija (1945–2015)

15.20–15.40 **Pauls Daija.** Kurzemes kalendārs “Veca un jauna laiku grāmata” tautas apgaismības ideju kontekstā (1763–1800)

15.40–16.00 **Zigrīda Frīde.** Ziņģe latviešu literatūras kontekstos (no Gotharda Frīdriha Stendera līdz Lapas Mārtiņam)

16.00–16.20 **Maija Burima.** Pašidentitāte un sociālā identitāte. Andreja Upīša romāns “Pēdējais latvietis” (1913)

16.20–16.40 Diskusija

16.40 Noslēgums

Papildu informācija: pauls.daija@lulfmi.lv

LITERĀRĀ MANTOJUMA RECEPCIJA UN JAUNRADE: DZIMUMDIFERENCES ASPEKTI

Sekciju vada: **Ausma Cimdiņa**

Norises vieta: LU Bibliotēkas Humanitāro zinātņu bibliotēka, Visvalža iela 4a (1. stāvs), Rīga

Norises laiks: 30. oktobris

11.00–11.10 Sekcijas atklāšanas uzrunas

Benedikts Kalnačs, Ausma Cimdiņa

11.10–11.30 **Ieva Kalniņa.** Aspazija kā poētiskā prologa iedibinātāja latviešu dramaturģijā

11.30–11.50 **Ilze Rūmiece.** Klasisko valodu akcenti Aspazijas lirikā

11.50–12.10 **Vita Paparinska.** Roberta Hamerlinga romāns “Aspazija”: teksts un tā pārcēlums latviešu valodā

12.10–12.30 **Ludmila Sproģe, Iveta Narodovska.** Aspazija – krievu literatūras tulkotāja

- 12.30–13.00 Kafijas pauze
- 13.00–13.20 **Linda Grīnberga.** Dzimumidentitātes motīvi mūsdienu latviešu īsprozā (Dace Rukšāne, Jana Egle)
- 13.20–13.40 **Elīna Erdmane.** Sievietes pasaules izjūta mūsdienu latviešu dzejā (Andra Manfelde, Inga Gaile, Anna Auziņa)
- 13.40–14.00 **Diāna Raugule.** Jāņa Einfelda īsproza: dzimumdiferences aspekti
- 14.00–14.20 **Anastasija Vedela, Nataļja Šroma.** Sievietes tēla reprezentācijas Aspazijas dzejoļu krājumā “Kaisītas rozes”

Papildu informācija: ausma.cimdina@lu.lv

Latvijas arhitektūras un mākslas mantojuma identifikācija
un aktualizācija

**GAISMA ĒNU GALERIJĀ: LATVIJAS MĀKSLAS VĒSTURES
ZAUDĒJUMI UN ATRADUMI TOPOŠOS PĒTĪJUMOS**

Sekciju vada: **Kristiāna Ābele**

Norises vieta: Latvijas Mākslas akadēmijas 10. auditorija, Kalpaka bulvāris 13,
Rīga

Norises laiks: 27. oktobris

11.00–11.20 Pulcēšanās un reģistrēšanās

11.20–11.30 Ievadvārdi. **Kristiāna Ābele**

Vada **Kristiāna Ābele**

11.30–12.00 **Edīte Parute**. Viduslaiku Rīgas iedzīvotāju tērpsnāns paradumi
13.–16. gadsimtā: Lokālās modes ainas rekonstrukcijas
mēģinājums

12.00–12.30 **Daina Lāce**. Reinholda Šmēlinga skices un projekti Rīgas vēstures
un kuģniecības muzeja kolekcijā

12.30–13.00 **Ilona Audere**. Acu priekšā noslēptais. No jauna atrastie vitrāžu
dārgumi Latvijas muzeju krātuvēs un funkcijas mainījušās ēkās

13.00–13.30 **Katrīna Horsta**. No pilīm līdz kolhozu ciematiem: Ernesta
Štālberga Latvijas arhitektūras vēstures attēlu kolekcija Latvijas
Valsts arhīvā

13.30–14.30 Pusdienu pārtraukums

Vada **Daina Lāce**

14.30–15.00 **Edvarda Šmite**. Vecas ēnas un jauni avoti stāstos par Johanu
Heinrihu Baumanu

15.00–15.30 **Eduards Kļaviņš**. Vēl viens aizmirsts Latvijas mākslinieks –
Johans Ferdinands Blaževičs

15.30–16.00 **Kristiāna Ābele**. Svitenes gleznu galerija 19. gadsimtā un tās
īpašniece Cecīlija fon Anrepa-Elmpta

16.00–16.30	Kafijas pārtraukums
	Vada Kristiāna Ābele
16.30–17.00	Baiba Vanaga. Papildinājumi 19. gadsimta un 20. gadsimta sākuma Latvijas mākslinieču darbu “galerijai”
17.00–17.30	Zane Prēdele. Jāzepa Vītola portretu kolekcija: zaudējumi un atradumi
17.30–18.00	Aija Brasliņa. <i>Post scriptum</i> Jaņa Rozentāla jubilejas gadam
18.00	Noslēgums

Katra referāta ilgums kopā ar diskusiju – pusstunda.

Darbosies mākslas vēstures grāmatu galds.

Papildu informācija: kristiana_abele@hotmail.com / 26162678.

Vērtību aspekti Letonikā

LETONIKA – VĒRTĪBU PĒTĪJUMI: FILOZOFISKĀS IDEJAS UN PERSONĪBAS

1. daļa. Letonika – vērtību pētījumi: filozofiskās idejas

- Sekciju vada: **Velga Vēvere**
Norises vieta: Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts,
Kalpaka bulvāris 4, pirmā stāva zāle, Rīga
Norises laiks: 1. novembris
- 11.00–13.00 **Maija Kūle.** Vērtību interpretācijas mūsdienu Latvijas sabiedrībā un filozofu atbildība
Rihards Kūlis. Vērtību kategorijas vieta un loma kultūrprocesu analīzē
Andris Hiršs. Vērtību teorijas kā reakcija uz filozofijas krīzi 19. gadsimtā
Velga Vēvere. Mūsdienu ētisko vērtību dilemmas
Māris Kūlis. Vājums kā vērtība mūsdienu Latvijas un Eiropas intelektuālajā telpā
- 14.30–16.30 **Igors Gubenko.** Postmodernisma filozofiskā recepcija Latvijā: vērtību aspekts
Māra Rubene. “Rīgas filozofiskie īstenieki” vai “Rīga kā filozofiskā kairos toposs”
Maija Jankovska. Solidaritātes jēdziena kartējums: solidāras jūtas, normas un atbildība
Vladislavs Volkovs. Etnisko grupu komunikācija publiskajā telpā Latvijā
Jānis Vējš. Analītiskās filozofijas recepcija Latvijā – problēmas un rosinājumi
- 16.30–17.00 Diskusija

2. daļa. Letonika – vērtību pētījumi: personības

- Sekciju vada: **Andrejs Balodis**
Norises vieta: Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts,
Kalpaka bulvāris 4, pirmā stāva zāle, Rīga
Norises laiks: 2. novembris
- 11.00–13.30 **Raivis Bičevskis.** Kultūra un dzīvība. Osvalda Špenglera un Ludviga Klāgesa filozofijas aktualitāte
Igors Šuvajevs. “Karls Gustavs Johmans un Latvija” vai “Valters Benjamins Rīgā”
Elvira Šimfa. Martina Heidegera “Melno Burtnīcu” recepcija Latvijā
Uldis Vēgners. Huserla intersubjektivitātes risinājuma kritika: Celms, Jirgens un Hartmanis
Rinalds Zembahs. M. Merlo-Pontī darba latviskojuma problēmas
Andrejs Balodis. Eduarda Veidenbauma darba “Apcerējumi iz mehānikas” kultūrvēsturiskais konteksts
Ģirts Jankovskis. Pauls Šīmanis: Latvijas demokrātijas idejas sākotne kā Eiropas vērtība
Aija Priedīte-Kleinhofa. Feministiskais diskursus Mildas Palevičas rakstos
- 13.30–14.00 Diskusija

Papildu informācija: fsi@lza.lv

RELIGISKĀ PIEREDZE VĒRTĪBU IZVĒLĒ

- Sekciju vada: **Solveiga Krūmiņa-Koņkova**
Norises vieta: Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts,
Kalpaka bulvāris 4, pirmā stāva zāle, Rīga
Norises laiks: 2. novembris
- 14.30–16.30 **Svetlana Kovaļčuka.** Kārsavas batjuška Viktors (Mamontovs): teologs un rakstnieks
Māra Grīnfelde. Tolerances jēdziens Gustava Menšinga reliģijas filozofijā

Solveiga Krūmiņa-Koņkova. Valdemārs Reiznieks un viņa vīzija par Eiropas nākotnes reliģiju

Inese Runce. Katoļu ģimenes loma reliģiskās identitātes saglabāšanā padomju Latvijā

Nadežda Pazuhina. Strīds par ticību: vecticības apoloģētika Latvijas vecticībnieku diskusijās 20. gs. 20. un 30. gados

Māra Kiope. Vai ir iespējams runāt par misticisma tradīciju Latvijā?

16.30–17.00 Diskusija

Papildu informācija: fsi@lza.lv

DZĪVESSTĀSTI: NO INTERVIJAS LĪDZ TEKSTAM

Sekciju vada: **Ieva Garda-Rozenberga**

Norises vieta: Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts, Kalpaka bulvāris 4, konferenču zāle otrajā stāvā, Rīga

Norises laiks: 1. novembris

11.00–13.30 **Vieda Skultāne.** Dzīvesstāstu ētiskais kodols

Kaspars Zellis. No dzīvesstāsta uz vēsturi: Latvijas etnisko grupu piemērs

Ieva Garda-Rozenberga. (No)tvērtā pagātne – dzīvesstāsts publikācijā

Maruta Pranka. Individuālais un sociālais dzīvesstāsta intervijā

Dagmāra Beitnere-Le Galla. Altruisms un morālās izvēles jautājumi dzīvesstāstos

Edmunds Šūpulis. Padomju laiks man nerādās kā secīgs stāstījums: atmiņas sociālie rāmji dzīvesstāstu strukturēšanā

14.00–17.00 **Dace K. Bormane.** Vēsture var nebūt, ģeogrāfija ir vienmēr: dzīvesstāsta ģeogrāfiskā vērtībnoteiksme

Aija Priedīte (PhD Emeritus, Stokholmas Universitāte).

No "medniekstāstiem" līdz zinātniskam pētījumam

Maija Runce (PhD, Stokholmas Universitāte). Mutvārdu vēstures avoti vēstures pētnieka skatījumā

Ginta Elksne. Dzīvesstāsti dokumentāro liecību kontekstos:
gadījumu izpēte

Maija Krūmiņa. "Tulkojot" runāto vārdu rakstītajā:
transkribēšanas interpretīvā daba

Baiba Bela. Dzīvesstāstu iespējas nabadzības un sociālās
atstumtības izpētē

Māra Zirnite. Kāda ir laba dzīvesstāsta intervija un kam tā lieti
der?

Papildu informācija: mara.zirnite@gmail.com

IDENTITĀTES UN VĒRTĪBU MEKLĒJUMI: DAUGAVPILS NOVADS

Sekciju vada: **Janīna Kursīte**
Norises vieta: Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultāte, Visvalža 4a,
221. telpa, Rīga
Norises laiks: 1. novembris

13.00–13.10 Konferences ievadvārdi

1. sēde. Vada **Valentīns Lukaševičs**

13.10–13.25 **Juris Urtāns.** Rituālie akmeņi Augšzemes augšgala viduslaiku
kapsētās

13.25–13.40 **Maija Burima.** Daugavpils novada kapsētu semiotika

13.40–13.55 **Valentīns Lukaševičs.** Sēju kultūrintentitāte

13.55–14.10 **Janīna Kursīte, Roberts Ķipurs.** Uniāti Daugavpils novadā

14.10–14.25 **Svetlana Pogodina.** Vecticībnieki Daugavpils novadā

14.25–14.40 **Ilze Mileiko.** Satikšana un sadzīvošana. Līdzīgais un dažālais

14.40–14.55 **Eva Kasparenoka.** Padomju laiks Daugavpils novada iedzīvotāju
atmiņās

14.55–15.10 **Rūta Šmite, Elina Kursīte.** Piederības sajūta Latvijai Daugavpils
mazajos ciemos

15.10–15.40 Kafijas pauze

2. sēde. Vada **Janīna Kursīte**

- 15.40–15.55 **Kristīne Rotbaha.** Palikšana un atgriešanās. Īpašums dzīvesstāstos Daugavpils novadā
- 15.55–16.10 **Ingus Barovskis.** Iekštelpu semiotika: Daugavpils novads
- 16.10–16.25 **Jolanta Feldmane.** Uzvārda maiņa kā identitātes transformācijas liecinātāja: Daugavpils novada piemērs
- 16.25–16.40 **Indra Čekstere.** Maizes cepšanas tradīcijas Daugavpils novadā
- 16.40–16.55 **Jolanta Stauga.** Par dažiem Daugavpils ekspedīcijā pierakstītajiem bērnu folkloras motīviem
- 16.55–17.10 **Katrīna Kūkoja.** Daugavpils novada etnoainava literatūrā
- 17.10–17.25 **Uģis Nastevičs.** Daugavpils tēls tviterī: Daugavpils novadā ģeomarķētu tvītu analīze mūsdienu folkloristikas kontekstā
- 17.25–17.40 **Kristīne Pēča, Arta Krūze, Diāna Skuķe.** Daugavpils novads Latvijas Universitātes un Daugavpils Universitātes studentu acīm
- 17.40–17.55 **Svens Pastars, Daniels Bukevics.** Ekspedīcijas videomirkļi
- 17.55–18.30 Noslēguma diskusija pie kafijas tases

Papildu informācija: jolanta.stauga@lu.lv

BALTIJAS UN ZIEMEĻVALSTU SADARBĪBA DZĪVESSTĀSTU PĒTĪJUMOS. NO PAGĀTNES UZ TAGADNI: MIGRĀCIJA, IDENTITĀTE UN INTEGRĀCIJA

Darba seminārs

- Semināru vada: **Māra Zirnite**
- Norises vieta: Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts,
Kalpaka bulvāris, konferenču zāle otrajā stāvā, Rīga
- Norises laiks: 2. novembris plkst. 11.00–17.00

Papildu informācija: mara.zirnite@gmail.com

LETONIKAS VII KONGRESA SEKCIJA LIEPĀJĀ

PIEMARES ĻAUDIS UN LIKTEŅI

Projekts Nr. 3. Latviešu valodas pētījumi 21. gadsimta zinātnes kontekstā
Projekts Nr. 4. Kultūra un identitātes Latvijā: mantojums un mūsdienu prakse

Sekciju vada: **Ieva Ozola, Edgars Lāms**
Norises laiks: 31. oktobris–2. novembris

31. oktobris

Norises vieta: Liepājas Universitāte, Lielā iela 14, Liepāja
Norises laiks: 31. oktobris

16.00 **Mākslas izstāžu atklāšana:**

Dzintras Vīriņas ilustrācijas Ērika Kūļa bērnu literatūras darbiem
Guntas Krastiņas personalizstāde "Piemares impresijas"
Rucavas bērnu mākslas studijas darbu izstāde
(vad. Gunta Krastiņa)

1. novembris

Norises vieta: Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas filiāle
"Vecliepājas rūķis", Malkas iela 4, Liepāja

11.30–12.00 Reģistrēšanās
Liepājas Universitātes grāmatu izstāde un tirdziņš

12.00–12.20 Konferences atklāšana

1. sēde Olafam Gūtmanim – 90. Vada **Edgars Lāms**

12.20–12.40 **Anda Kuduma** (LiepU HMZF, KHI). Jūrniecības un zvejniecības
gēns literatūrā: divi Gūtmaņi

12.40–13.00 **Gunta Smiltiece** (LiepU HMZF). Gramatisko formu stilistikās
potences Olafa Gūtmaņa dzejā

13.00–13.20 **Linda Zulmane** (LiepU HMZF). Olafa Gūtmaņa dienasgrāmatas.
Par dzeju un dzejniekiem

13.20–13.40 **Ieva Liede** (Liepājas J. Čakstes 10. vidusskola). Ceļš pie sevis
(Olafa Gūtmaņa sarakste ar meitu vēstulēs)

13.40–14.10 Kafijas pauze

2. sēde. Vada **Daiga Straupniece**

14.10–14.30 **Brigita Bušmane** (LU Latviešu valodas institūts, Rīga).
Valodnieces pārdomas, aizverot Olafa Gūtmaņa grāmatu
"Jūrmalciems"

14.30–14.50 **Benita Laumane** (LiepU KHI). Jūrmalciema mājvārdi Piemares
kontekstā

14.50–15.10 **Muntis Auns** (LU Latvijas vēstures institūts, Rīga). Amati
Kurzemes mājvārdos 18. gadsimta beigās

15.10–15.30 **Edgars Lāms** (LiepU HMZF, KHI). Alberta Caunes pilskalnu
poēzija

15.30–15.50 **Anita Helviga** (LiepU HMZF, KHI). Literārās tradīcijas reģionālajā
periodikā: lappuse "Daiļrade" Liepājas rajona laikrakstā
"Leņina Ceļš" (20. gadsimta 60.–80. gados)

15.50–16.00 Pauze

16.00 Rakstu krājuma "Piemares ļaudis un likteņi" prezentācija
Birutas Petres grāmata "Olafa Gūtmaņa dzejas valodas vārdnīca.
Lietvārdi"

Norises vieta: Liepājas Latviešu biedrības nams, Rožu laukums 5/6
17.00 **Olafa Gūtmaņa fotoportretu izstādes atklāšana**

Norises vieta: Liepājas Leļļu teātris, Rožu laukums 5/6
18.00 **O. Gūtmaņa dzejas uzvedums "Dzimtās zemes kārs un
gaismas izslāpis"**

2. novembris

Norises vieta: Liepājas Universitāte, Lielā iela 14, Liepāja, 227. un 203. telpa

3. sēde, 227. telpa. Vada **Ieva Ozola**

- 10.00–10.20 Kurzemes Humanitārajam institūtam – 10
10.20–10.40 **Daiga Straupeniece** (LiepU KHI). Kuršu kultūras biedrības vadītājs Miķelis Balčus: personība un darbi
10.40–11.00 **Ieva Ančevska** (LiepU KHI). Ar dziedināšanas tradīciju saistītās dabas vietas Kurzemē
11.00–11.20 **Vēsma Lēvalde** (LiepU KHI). Opera Liepājā – personības un likteņi
11.20–11.30 **Valodnieces Benitas Laumanes portreta atklāšana** (autors – Aldis Kļaviņš, mecenāts – Ēriks Kūlis)
11.30–11.40 Pauze

4. sēde, 227. telpa. Vada **Anda Kuduma**

- 11.40–12.00 **Baiba Lāma** (Liepājas J. Čakstes 10. vidusskola). Skolotāja Inese Vītoliņa: dzīves nozīmīgie akcenti Kurzemei
12.00–12.20 **Diāna Laiveniece** (LiepU LMZF). Johana Georga Goldmaņa ieguldījums latviešu bērnu rakstīmācībā
12.20–12.40 **Gunta Krastiņa** (LiepU HMZF). Vizuālās mākslas loma skolēna personības veidošanā
12.40–13.00 **Arturs Medveckis** (LiepU VSZF). Alfreda Eidiņa (1922–1983) pedagoģiskā darbība un muzikālās izglītības devums Latvijā

5. sēde, 203. telpa. Vada **Anita Helviga**

- 11.40–12.00 **Ieva Ozola** (LiepU HMZF, KHI). Interjekcijas Lejaskurzemes izloksnēs: izpētes iespējas
12.00–12.20 **Velga Laugale** (LiepU HMZF). Vēsture latviešu skolu nosaukumos Kurzemē (no 1800. g. līdz 1885. g.)
12.20–12.40 **Uldis Novickis** (Liepājas pašvaldības policija). Liepājas svarcēlāju dažādie likteņi
12.40–13.00 **Ārija Kolosova** (LiepU VSZF). Trešās atmodas laika personības Liepājā
13.00–13.30 Kafijas pauze

6. sēde, 227. telpa. Vada Arturs Medveckis

- 13.30–13.50 **Uljana Gintnere** (Liepājas muzejs). Dienvidkurzemes sieviešu tautas tērpu villaines. Praktiskais un simboliskais
- 13.50–14.10 **Eviņa Ķuda** (Bārtas muzejs). Meklējumi un atradumi dzimtas ciltskokā: Pūsēnu uzvārds un ar to saistītie likteņi
- 14.10–14.30 **Ieva Pāne** (Liepājas Mūzikas, mākslas un dizaina vidusskola). Jēkabs Ķīburs un viņa Tautas dziesmu pūrs
- 14.30–15.50 **Karīna Krieviņa** (LiepU KHI). Laikmeta liecības: nīkrācnieka Tāļa Lagzdiņa atmiņas

7. sēde, 203. telpa. Vada Ārija Kolosova

- 13.30–13.50 **Leonija Vusa-Mundeciema** (Nevardarbīgo mediju veicināšanas apvienība, Vācija). Raiņa Spīdolas tēla interpretācija modernās filozofijas kontekstā
- 13.50–14.10 **Sigita Ignatjeva** (LiepU KHI). Jēkaba Janševska devums cittautu literatūras tulkošanā
- 14.10–14.30 **Agrita Ozola** (Tukuma muzejs). Latvijas vēstures likloču modelis: Dzirciema „Bisnieku” piemērs

Izstādes

Liepājas Universitātē (Lielajā ielā 14)

Dzintras Vīriņas ilustrācijas Ērika Kūļa bērnu literatūras darbiem
Guntas Krastiņas personālizstāde “Piemares impresijas”
Rucavas bērnu mākslas studijas darbu izstāde (vad. Gunta Krastiņa)

Liepājas Centrālās zinātniskās bibliotēkas logos (Zivju ielā 7)

“Piemare grafikā” no 1. līdz 16. novembrim

Liepājas muzejā (Kūrmājas prospektā 16/18)

Aigara Hibnera foto personālizstāde “Personības”
Tautas Lietišķās mākslas studijas “Kursa” izstāde
Ilgadējā Liepājas mākslinieku rudens kopizstāde

Letonikas VII kongresa sekcijas darbu Liepājā nodrošina:

Liepājas Universitāte
Liepājas Centrālā zinātniskā bibliotēka
Liepājas muzejs
Rakstnieku savienības Liepājas nodaļa
Liepājas Latviešu biedrības nams

**DIASPORAS LASĀMGRĀMATA.
LATVIEŠU GRAMATIKA UN LITERATŪRAS VĒSTURE MŪSDIENU
STARPKULTŪRU KOMUNIKĀCIJĀ³**

Projekts Nr. 3. Latviešu valodas pētījumi 21. gadsimta zinātnes kontekstā
(apakšprojekts "Latviešu valodas gramatika / Latvian Grammar")

Projekts Nr. 4. Kultūra un identitātes Latvijā: mantojums un mūsdienu vēstures
prakse (apakšprojekts "Latviešu literatūras vēsture angļu valodā")

Akadēmiska diskusija

***Diasporas lasāmgrāmata. Latviešu gramatika un literatūras vēsture
mūsdienu starpkultūru komunikācijā***

Sekcijas vadītāji: **Dace Dalbiņa, Andra Kalnača, Ojārs Lāms**

Norises vieta: LU Humanitāro zinātņu fakultātes 402. auditorija, Visvalža iela 4a
(4. stāvs), Rīga

Norises laiks: 30. oktobris plkst. 12.30–14.00

Dalībnieki: Raimonds Briedis, Dens Dimiņš, Māra Grudule, Ieva Kalniņa,
Sigita Kušnere, Mārtiņš Laizāns, Ilze Lokmane, Zane Mūrniece,
Tatjana Pakalne, Lauma Šime, Evelīna Zilgalve

Papildu informācija: ojars.lams@lu.lv

³Sekcija sadarbibā ar Latviešu valodas aģentūru.

KRIŠJĀNA BARONA KONFERENCE 2017 FOLKLORA: VĒRTĪBAS UN INTERESES

Sekciju vada: **Gatis Ozoliņš**
Norises vieta: LNB Konferenču centrs, Mūkusalas iela 3, Rīga
Norises laiks: 30.–31. oktobris

30. oktobris

- 10.00–10.10 Konferences atklāšana
Vada **Gatis Ozoliņš**
- 10.10–10.35 **Dace Bula.** Folkloras vērtība mantiskuma metaforās: ieskats jēdziena “garamantas” vēsturē
- 10.35–11.00 **Guntis Pakalns.** A. Lerha-Puškaiša publiskā dzīve
- 11.00–11.25 **Rita Treija.** Kad Dainu skapim ir vairāk „like” nekā tavam uzņēmumam
- 11.25–11.50 **Kristīne Rotbaha.** Lauku īpašums latviešu folklorā tiesiskās pašārvības un tiesisko vērtību kontekstā
- 11.50–12.30 Kafijas pauze
- Vada **Sanita Reinsone**
- 12.30–12.55 **Janīna Kursīte.** Vietas vērtība: Daugavpils novads
- 12.55–13.20 **Inguš Barovskis.** Iekštelpu iekārtojuma ikonogrāfija folkloras un reliģisko priekšstatu sinkrētismā: Daugavpils novada piemērs
- 13.20–13.45 **Svetlana Pogodina.** Kaimiņa mitoloģizācija: ebreju stereotips Latgales mutvārdu tradīcijā
- 13.45–14.10 **Inese Sirica.** Mūsu etnogrāfisko (tautas) pūra mēbeļu otnieki – ebreji
- 14.10–15.00 Pusdienas
- Vada **Ieva Garda-Rozenberga**
- 15.00–15.25 **Angelika Juško-Štekele.** Koncepts “grēks” latgaliešu pasakās
- 15.25–15.50 **Beatrise Reidzāne.** Vilka tēla motifēmas “Latvju dainās”
- 15.50–16.15 **Ave Goršiča.** Tautas ārstniecības “garu” meklējot
- 16.15–16.40 **Ieva Ančevska.** Veseluma un veselīga dzīvesveida vērtības folklorā un tradīcijā

- 17.00 **Ievas Tihovskas** grāmatas **“Īsta čigānu mūzika: Autentiskums un etniskums Latvijas čigānu (romu) mūzikā”** un **Sanitas Reinsones** grāmatas **“Apmaldišanās poētika teikās, stāstos un sarunās”** atvēršana

31. oktobris

Vada **Ieva Tihovska**

- 10.00–10.25 **Eva Mārtuža.** Dieva būtība latviešu folklorā saistībā ar klasiskā teisma izstrādāto koncepciju
- 10.25–10.50 **Jānis Priede.** “Mūžam” reliģiskā dimensija: no dainām līdz kristīgajam tekstam
- 10.50–11.15 **Anita Stašulāne.** Sapņu interpretācija: Raiņa skatījums
- 11.15–11.40 **Ilona Ļaha.** “Zili ziedi, zelta rasa” – “Latvju dainu” izlase zviedru valodā
- 11.40–12.20 Kafijas pauze

Vada **Māra Viksna**

- 12.20–12.45 **Aigars Lielbārdis.** Latviešu kalendārs un svinamās dienas: kristīgās tradīcijas ietekme
- 12.45–13.10 **Ieva Pigozne.** Latviešu folkloras krātuves krājuma izmantošanas iespējas 19. gadsimta kāzu apģērba izpētē
- 13.10–13.35 **Māra Mellēna.** Mantojums, tradīcija, jaunrade: bērnu un jauniešu folkloras kopu pieredze Latvijā
- 13.35–14.00 **Gatis Ozoliņš.** Pirmā pasaules kara folkloras lietojuma vērtība
- 14.00–14.45 Pusdienas

Vada **Sandis Laime**

- 14.45–15.10 **Digne Ūdre.** Svastika un ugunskrusts: konfliktējošās identitātes
- 15.10–15.35 **Jolanta Stauga.** Latviešu ticējumi par dzemdībām un jaundzimušo mūsdienas folkloras kontekstā
- 15.35–16.00 **Žans Badins.** Padomju perioda atmiņu albumu izpētes problemātika
- 16.00–16.25 **Baiba Krogzeme-Mosgorda.** Tautas rakstīšanas tradīcijas kā kultūras vērtība
- 16.25 Konferences noslēgums

Papildu informācija: gatis.ozolins@lulfmi.lv

LETONIKAS VII KONGRESA NOSLĒGUMA PLENĀRSĒDE ⁴

VALSTS PĒTĪJUMA PROGRAMMAS "LETONIKA" PROJEKTU VADĪTĀJU PĀRSKATI

Norises vieta:	Latvijas Zinātņu akadēmijas Senāta zāle, Akadēmijas laukums 1, II stāvs, Rīga
Norises laiks:	3. novembris
13.00–13.30	VPP programmas "Letonika" vadītāja Ojāra Spāriša un programmas administratores Ilgas Jansones ievadvārdi
13.30–15.00	Ziņojumi. Vada Ilgā Jansone
Projekts Nr. 1.	Latvijas simts gadi: integratīvs skatījums uz vēsturi, valodu un kultūru (starptautiskajā kontekstā) (vad. Tālavš Jundzis)
Projekts Nr. 2.	Latvijas vēsture: kultūrvēsturiskā vide un sociālpolitiskās norises Baltijas jūras reģiona kontekstā (vad. Guntis Zemītis)
Projekts Nr. 3.	Latviešu valodas pētījumi 21. gadsimta zinātnes kontekstā (vad. Ilgā Jansone)
Projekts. Nr. 4.	Kultūra un identitātes Latvijā: mantojums un mūsdienu prakse (vad. Benedikts Kalnačs)
Projekts Nr. 5.	Latvijas arhitektūras un mākslas mantojuma identifikācija un aktualizācija (vad. Ojārs Spārītis)
Projekts Nr. 6.	Vērtību aspekti Letonikā (vad. Maija Kūle)
15.00–16.00	Jautājumi, priekšlikumi, diskusijas

⁴ Humanitāro un sociālo zinātņu publikāciju apmaiņas un izplatīšanas galds darbosies no plkst. 12.30. Par grāmatu iesniegšanu interesēties pa e-pastu: bspc@lza.lv

Kongresa organizētāji

Latvijas Zinātņu akadēmija
Daugavpils Universitāte
Latvijas Universitāte
LZA Baltijas Stratēģisko pētījumu centrs
Latvijas Universitātes Latvijas vēstures institūts
Latvijas Universitātes Latviešu valodas institūts
Latvijas Universitātes Literatūras, folkloras un mākslas institūts
Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts
Liepājas Universitāte
Rīgas Tehniskā universitāte
Latvijas Kultūras akadēmija
Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmija
Ventspils Augstskola

Rīcības komiteja

Ojārs Spārītis (priekšsēdētājs)
Kristiāna Ābele
Viktors Hausmanis
Ilga Jansone
Tālavjs Jundzis
Benedikts Kalnačs
Maija Kūle
Jānis Stradiņš
Guntis Zemītis

Kongresa sekretariāts

Kristīne Beķere, Zane Rozīte – 67227555, bspc@lza.lv